

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Libice nad Doubravou, okres Havlíčkův Brod

náměstí Sv. Jiljí 11, 582 77 Libice nad Doubravou

Identifikátor školy: 600 086 909

Termín konání komplexní inspekce: 4. – 7. listopad 2002

Čj.:	111 107/2002-05087
Signatura:	kk1bw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Libice nad Doubravou je škola s 1. – 5. ročníkem. Výuka probíhá ve třech třídách, v prvním ročníku, ve spojeném druhém a třetím ročníku a spojeném čtvrtém a pátém ročníku. Školu navštěvuje v letošním školním roce 37 žáků. Pro školní rok 2002/2003 jí byla udělena výjimka z počtu žáků.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Součástí školy je školní družina. V budově školy jsou umístěny kromě tříd základní školy a sborovny ještě mateřská škola a školní jídelna.

Škola je organizační složkou obce Libice nad Doubravou. Obec podporuje zachování a rozvoj místní školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole a průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Současný kolektiv pedagogických pracovníků pracuje ve škole teprve druhým rokem. Pouze ředitelka školy a vychovatelka ve školní družině mají odbornou a pedagogickou způsobilost. Jedna učitelka studuje dálkově vysokou školu pedagogického směru. Nedostatek zkušeností s výukou na prvním stupni se projevil v některých hodinách nekvalifikovaných vyučujících. Opatření k odstranění těchto nedostatků nebyla zatím realizována, jelikož vyučující se nepodílely na vzájemných hospitacích a hospitační činnost ředitelky školy za minulý školní rok byla vzhledem ke krátkodobé praxi vyučujících nedostatečná.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků pozitivně ovlivnilo především výuku anglického jazyka. Rozšiřující studium ředitelky školy zaměřené na speciální pedagogiku a logopedii umožňuje žákům zlepšovat si výslovnost pod odborným vedením přímo při vyučování nebo v logopedickém kroužku bez nutnosti dojíždění za logopedem.

Vzhledem k velikosti školy a nízkému počtu žáků a pedagogických pracovníků je organizace činností a předávání informací ve škole jednoduchá a funkční. Ve škole je vypracován vnitřní řád školy. Nejsou do něj zahrnuta práva dětí. Součástí vnitřního řádu školy nejsou ani povinnosti zaměstnanců školy.

Spolupráce s rodiči žáků a zvláště se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni. Základní škola spolupracuje s mateřskou školou při organizování akcí pořádaných k významným svátkům nebo dnům v roce a prezentovaných na veřejnosti. Škola má důležitou podporu ve zřizovateli,

který vytváří rodinám s dětmi mladšího školního věku výhodné podmínky za předpokladu umístění jejich dětí v místní škole.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola se nachází ve středu obce, naproti škole je autobusová zastávka. V blízkosti školy, v bývalé klubovně, je umístěna školní družina. Přilehlé venkovní relaxační prostory s umělou horolezeckou stěnou jsou využívány především dětmi ze školní družiny, o přestávkách žáci školy tuto možnost relaxace nemají. Chodby i třídy jsou esteticky vyzdobeny. Třídy jsou vybaveny novými lavicemi, sociální zařízení je po rekonstrukci. Z důvodu nedostatku jiných prostorů je šatna umístěna v druhém poschodí, což je nepraktické a nefunkční. Na chodbách bylo chladno.

Žáci mají zajištěné svačiny ve školní jídelně včetně pití.

Škola nemá tělocvičnu. Výuka tělesné výchovy je v zimních měsících zajištěna v prostorné a kvalitně vybavené tělocvičně v základní škole v sousední obci. Dopravu žáků do tělocvičny financuje Obecní úřad v Libici nad Doubravou. Obec se částečně podílí i na nákupu učebních pomůcek a školního materiálu.

Žákovská a učitelská knihovna jsou umístěny v místnosti sborovny a ředitelny zároveň. Nové svazky do žákovské knihovny nebyly v posledních letech nakupovány. Vzhledem k tomu, že uspořádání knižního fondu není systematicky vedeno, je pro žáky volný výběr knih obtížný. Vybavení školy učebnicemi umožňuje plnění schváleného vzdělávacího programu. Na velmi dobré úrovni je zabezpečení školy učebními pomůckami, didaktickou a informační technikou. V přírodovědné oblasti je vybavení průměrné. Ve škole je dostatek počítačů a CD ROMů s výukovými programy, z nichž většina se z licenčních důvodů nesmí používat na počítačích pořízených ze zdrojů projektu Státní informační politiky ve vzdělávání.

Pro vlastní práci školní družiny je vyčleněna samostatná místnost, šatna a sociální zařízení. Materiálně-technické vybavení školní družiny je celkově na průměrné úrovni. Žákům je k dispozici jeden počítač, stavebnice, hračky a sportovní náčiní. Stoly a židle však nevyhovují antropometrickým požadavkům žáků prvního stupně základní školy.

Materiálně-technické zabezpečení školy bylo většinou účelně využíváno. Efektivnější využití školní knihovny je uvedeno v plánu dlouhodobých úkolů a bude realizováno ve spolupráci s vyučující – odborníci v oboru knihovnictví.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu Základní škola

Vzdělávací program není v rozhodnutí o zařazení do sítě škol uveden. Žáci přecházejí na druhý stupeň do spádové školy se vzdělávacím programem Základní škola. Mohou pokračovat i ve výuce stejného cizího jazyka.

Výuka je v souladu s učebním plánem schváleného vzdělávacího programu. Škola vyučuje podle platných osnov.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný. Kontrola plnění učebních plánů a osnov je prováděna, ale je spíše zaměřena na stránku obsahovou než na způsob jejich plnění.

Při kontrole rozvrhů spojeného 4. a 5. ročníku bylo zjištěno, že anglický jazyk je vyučován ve třech dnech následujících za sebou. Podíl přímé práce vyučující s žáky v těchto spojených ročnících vzhledem k vyššímu počtu žáků byl nižší, než by počáteční etapa výuky cizího jazyka, založená především na osvojení zvukové podoby jazyka, předpokládala.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykových předmětech (český jazyk, anglický jazyk)

Kromě 10 hodin českého jazyka ve spojeném 2. a 3. ročníku jsou všechny hodiny jazyků vyučovány bez odborné a pedagogické způsobilosti. Pedagogickou způsobilostí pro mateřské školy byly v první třídě ovlivněny sociální vztahy mezi vyučující a žáky ve smyslu přílišné tolerance rušivého chování žáka. V hospitovaných hodinách anglického jazyka se nekvalifikovanost vyučující vůbec neprojevila, naopak tyto hodiny patřily k nejlépe hodnoceným.

Vyučující mají pro přípravu na hodiny jazyků velmi dobré materiální zázemí. Jako podklady k výuce využívají i zpracované tematické plány. Učitelky byly na vyučování velmi dobře připraveny.

Žáci byli většinou v úvodu hodiny vhodně motivováni a až na malé výjimky pracovali s chutí a elánem. V průběhu výuky byli hodnoceni slovně, převážně pozitivně, v jedné hodině bylo zaznamenáno vzájemné hodnocení žáků. Téměř vůbec nebylo využito závěrečného zhodnocení výkonu žáků, závěr hodiny proběhl v převážné části hodin bez potřebného efektu.

Ve všech hodinách jazyků byla výuka doplněna dostatečným množstvím učebního materiálu a pomůcek. V části hodin bylo přínosem použití audiotechniky.

Vyučovací metody korespondovaly s vytyčenými cíli hodiny. Organizace výuky ve třídách se spojenými ročníky umožnila žákům pracovat efektivně jak samostatně, tak pod přímým vedením učitelky. Sdělování rodinných zážitků a zkušeností plnilo funkci získávání dalších informací a zároveň rozvíjelo komunikativní dovednosti žáků. Dosažení efektivního využití vyučovacího času bylo velice náročné pro učitelku anglického jazyka ve spojeném 4. – 5. ročníku.

Pro psychohygienu žáků byly vytvářeny velmi dobré podmínky. V první třídě byly před psaním zařazeny uvolňovací cviky. Ve třídách byly často při různých formách práce využívány koberece – probíhala zde samostatná práce žáků, práce ve dvojicích nebo řízené formy práce při opakování a procvičování učiva. Do některých hodin byly zařazeny pohybové aktivity se zpěvem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykových předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (matematika, prvouka, přírodověda)

Pouze matematika ve spojeném druhém a třetím ročníku je odučena s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ostatní sledované hodiny byly vyučovány bez odborné

a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost se v některých hodinách negativně projevila ve výběru metod a organizaci výuky.

Příprava učitelek na výuku byla celkově velmi dobrá.

Sledované předměty byly vyučovány v kmenových učebnách. V hodinách bylo zaznamenáno použití učebnic, pracovních sešitů a dalších tištěných pomůcek, v přírodovědě i jiné odborné literatury. Využití audiovizuálních pomůcek nebo počítačů nebylo zjištěno.

Vstupní a průběžná motivace nebyla důsledně uplatňována ve všech hodinách. Znalosti žáků byly prověřovány průběžně. Při řešení či provádění úkolů byla v hospitovaných hodinách žákům poskytována zpětná vazba především slovní formou. Žáci téměř nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

V úvodu většiny hodin byli žáci seznámeni s obsahem práce v hodině. Ve sledované hodině prvouky, první z dvouhodinového bloku, ve spojeném druhém a třetím ročníku byla věnována pozornost téměř jen druhému ročníku. Efektivita využití vyučovacího času byla různorodá, velmi dobrá byla zjištěna v prvním ročníku a v jedné hodině matematiky ve spojeném druhém a třetím ročníku. V těchto hodinách byly vhodně prostřídávány různé metody práce. Do hospitovaných hodin byla zařazena práce ve dvojicích či ve skupině. Bylo zjištěno, že spolupráce v kolektivu činí některým žákům potíže. Práce s talentovanějšími žáky nebyla do hodin vždy vhodně zařazována. Pouze ojediněle byly zaznamenány odborné nepřesnosti. Hodiny většinou postrádaly závěrečné shrnutí.

Psychohygienické podmínky byly ve většině hospitovaných hodin průměrné. Využívány byly různé metody práce, vlastní tělovýchovné chvilky nebyly zařazeny ani do jedné ze sledovaných hodin. Žáci nebyli vždy důsledně vedeni ke správnému sezení.

Pracovní atmosféra byla převážně klidná, mezi učitelkami a žáky převládaly většinou pozitivní vztahy. Při nepodporování aktivity žáků byl zjištěn jejich pasivní přístup.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova)

V této oblasti je s odbornou a pedagogickou způsobilostí odučena pouze výtvarná výchova ve spojeném prvním až třetím ročníku. V hodinách hudební výchovy zúročila učitelka své bohaté zkušenosti z práce vychovatelky, zejména v metodické oblasti.

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla většinou velmi dobrá.

Výuka hudební výchovy probíhá v učebně prvního ročníku, kde je umístěn klavír. Výtvarná výchova je vyučována v kmenových učebnách, tělesná výchova v chladných měsících v tělocvičně Základní školy v Malči. Při hodinách hudební výchovy byly použity též kytara, zobcová flétna a rytmické nástroje. Ve výtvarné výchově doplnila vyučující výuku literaturou či přehráváním CD, zkvalitnění výuky tím však dosaženo nebylo.

I přes snahu vyučujících nenacházely vždy vstupní a průběžná motivace u žáků odezvu. Vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Tělovýchovným blokem prolínala průběžná motivace, v závěru hodiny byl výkon žáků zhodnocen.

Struktura vyučovacích hodin hudební výchovy odpovídala věku žáků a výukovým cílům, ve spojeném druhém a třetím ročníku nebyla prováděna diferenciací úkolů. Zvolené metody práce v hudební výchově podporovaly aktivitu žáků. Učitelka tohoto předmětu dbala na průpravu cvičení, na rozvoj rytmiky a vedla žáky k získání celkově pozitivního vztahu k hudbě a ke zpěvu. Nezařazením intonace nebylo dosaženo potřebného efektu při zpěvu.

Ve výtvarné výchově ve spojeném čtvrtém a pátém ročníku nebyli žáci plně vedeni k použití všech doporučených technik a tím i ke splnění cíle sledovaného dvouhodinového bloku. Závěrečné shrnutí nebylo v těchto hospitovaných hodinách zaznamenáno. V hodinách tělesné výchovy pracoval spojený 1. – 3. ročník. Organizace výuky zabezpečila pohybové aktivity žáků během celého dvouhodinového bloku. Některé organizační pokyny učitelky nebyly důsledně plněny, což s nezajištěním správné záchranu při přeskoku přes švédskou bednu nebylo zárukou předcházení rizik při sportu.

Využíváním různých metod práce bylo dosaženo velmi dobré úrovně psychohygienických podmínek v hodinách hudební výchovy, do sledovaného bloku výtvarné výchovy nebyly zařazeny žádné relaxační chvíle. V tělocvičně jsou žákům k dispozici oddělené chlapecké a dívčí šatny. Žáci měli možnost během výuky doplňovat tekutiny.

Ve většině hodin byla nastolena atmosféra důvěry. Žáci prvního ročníku nebyli vždy při hudební výchově korigováni ve svých projevech chování a tím byl snižován výchovný efekt. Tolerance negativních projevů chování i u žáků vyšších ročníků zjevně narušovala celkové velmi dobré vyznění vyučovací hodiny hudební výchovy. V hodinách tělesné výchovy byl u žáků zaznamenán pozitivní prožitek z pohybu.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů výchovného zaměření hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání pouze vlastními hodnotícími nástroji. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami byli na vysvědčení hodnoceni slovně. V první třídě učitelka zavedla vlastní motivující systém hodnocení žáků. V loňském školním roce žáci nedosáhli významnějších úspěchů v soutěžích nebo olympiádách.

Pozitivem jazykových předmětů byl rozvoj komunikativních dovedností a vytváření příležitostí k vyjadřování názorů.

V přírodovědných předmětech byla pozitivita s negativy v rovnováze.

Z předmětů výchovného zaměření byla nejlépe hodnocena hudební výchova.

V oblasti výchovy neměli žáci v některých hodinách osvojena jasná pravidla vzájemné komunikace.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Školní družina realizuje výchovně-vzdělávací činnost formou odpočinkových, rekreačních a zájmových aktivit. V rámci školní družiny probíhá kroužek dovedných rukou. Školní družina se zúčastnila atletických závodů školních družin, kde žáci dosáhli předních umístění v několika disciplínách.

Povinná dokumentace vztahující se k činnosti školní družiny je vedena v předepsaném rozsahu a je průkazná. Používány jsou i nadále zápisové lístky. Řád školní družiny plně vystihuje její režim. Školní družina má jedno oddělení, k pravidelné činnosti je v letošním školním roce přihlášeno 16 dětí. Kapacita školní družiny nebyla v letošním školním roce v době konání inspekce překročena. Do školní družiny docházejí příležitostně i žáci, kteří čekají na činnost

jednotlivých kroužků ve škole. Provoz školní družiny je od 11,25 do 16,00 hodin. Ranní provoz není zaveden.

Před obědem je zařazena relaxační tělovýchovná chvílka, po obědě naopak odpočinkové činnosti. V rámci rekreačních činností jsou upřednostňovány vycházky a pohybové hry. Od 14,00 hodin se žáci věnují zájmové činnosti, která má každý den jiné zaměření - literární, hudební, výtvarné, pracovní či tělovýchovné. Vychovatelka rovněž zapojuje žáky do didaktických her. Poslední hodina je věnována rozvoji rozumových schopností žáků prvního stupně základní školy, je umožněna i příprava žáků na vyučování.

Vztah vychovatelky a žáků je na velmi dobré úrovni, vychovatelka má přirozenou autoritu. Vhodnou motivací usměřuje činnost žáků. Zaznamenáno bylo vzájemné ohodnocení činností žáků.

Žáci mají možnost rozvíjet svůj verbální projev a spolupráci s ostatními.

Režimové momenty jsou ve školní družině vhodně a účelně realizovány, vychovatelka využívá poznatky ze své dlouholeté praxe.

Rodiče dětí ze školní družiny se částečně podílejí na úhradě neinvestičních výdajů spojených s jejím provozem.

V činnosti školní družiny převládají pozitiva, celkově je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou shodné.
- Zřizovatel zpracoval různé projekty týkající se perspektivního rozvoje obce a tím nepřímo podporuje sociální a kulturní postavení školy v obci. Obec Libice nad Doubravou byla za tyto aktivity vyhlášena Vesnicí roku 2002 v kraji Vysočina.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
- úvazky učitelů podle předmětů
- rozvrhy hodin
- Vnitřní řád školy
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
- záznamy z pedagogických rad
- třídní knihy za školní rok 2001/2002 a za školní rok 2002/2003
- katalogové listy, třídní výkazy 1. – 5. ročníku
- Řád školní družiny pro školní rok 2002/2003
- Docházkový sešit pro školní rok 2001/2002 a pro školní rok 2002/2003
- zápisové lístky pro školní rok 2002/2003
- Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině za školní rok 2001/2002 a za školní rok 2002/2002

- Zřizovací listina bez čj. ze dne 30. 5. 2001 vydaná obcí Libice nad Doubravou pro Základní školu Libice nad Doubravou, okres Havlíčkův Brod jako organizační složku obce s účinností od 30. 6. 2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 20 227/01-21 ze dne 21. 6. 2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR čj. 16 504/02-22 ze dne 2. 4. 2002 o udělení výjimky z počtu žáků ZŠ Libice nad Doubravou pro školní rok 2002/2003
- podkladová inspekční dokumentace
- hospitační záznamy ředitelky školy
- Plán na školní rok 2002/2003
- tematické plány vyučujících.

ZÁVĚR

Z celkového počtu hodin je ve škole odučeno 73 % bez odborné a pedagogické způsobilosti, což mělo v některých případech negativní vliv na metodické postupy vyučujících. Zodpovědný přístup ředitelky školy k práci a další vzdělávání vyučujících jsou předpokladem pozitivního vývoje školy. Nový kolektiv školy se postupně integruje i do života obce.

Především zásluhou zřizovatele a bývalého vedení školy má škola velmi dobré materiální podmínky. Podle finančních možností se ve zlepšování materiálně-technického zázemí pokračuje. Problém chybějící tělocvičny byl vzhledem k nutnosti plnění učebních osnov účelně vyřešen. Negativní zjištění se týká nevyhovujícího vybavení stoly a židlemi ve školní družině.

Z hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vyplývá potřeba poskytovat nekvalifikovaným vyučujícím příležitost k získávání různorodých zkušeností v pedagogické práci. Z jazykových předmětů byla nejlépe hodnocena výuka anglického jazyka, z předmětů výchovného zaměření hudební výchova. U ostatních předmětů byla negativa a pozitiva v rovnováze.

Mezi školou a školní družinou funguje úzká spolupráce. Činnost školní družiny vhodně doplňuje průběh vzdělávání a výchovy ve škole.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Hana Štefánková
Členové týmu	RNDr. Antonín Müller

Další zaměstnanci ČŠI Dana Kuličková
Marie Veverková

V Havlíčkově Brodě dne 15. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. listopadu 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Hana Jouklová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
---------------------	---

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ OŠMS - Jihlava	2. 12. 2002	119/2002
Obec Libice n. Doubravou	2. 12. 2002	118/2002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.